

Deraf kommer, att han är så besatt krånglig. Au revoir »Tit.« Beskov!

Mitt herrskap! ni torde deremot icke känna Albano? Den der Albano vet ni ju, som skrifvit – ja som skrifvit hvarjehanda. Ack, ni känner då icke Albano? Albano – vet ni icke, hvem det är? Han är ju »fattig på tankar»; och hvad han skrifver »är sökt och ingalunda så märkeligt, som förf. synes hafva föreställt sig». – Han? – Just den! – Ni tror väl jag menar Hr. N. Arvidsson? Je ne veux lui faire tort! Nej Albano, mitt herrskap, »ser aristokratisk ut, men nog redobogen att taga sig en middagslur,»
 10 Adlersparre.

För öfrigt vill jag varna er för en man, »obetydlig som poët,» och för en annan, hvars rykte »tiden skall bortsopa med så mången annans», men derjemte säga, att ännu en annan, »denne unge man», hvilken för tio år tillbaka gjort sig känd såsom en bland Sveriges bästa prosaister, »förtjenade vara mera bemärkt, än han är i Sverige». Ni frågar hvar han då är bemärkt, om icke i Sverige? Petit drôle que vous êtes! Ni vill då icke höra och se, att jag haft nedlåtenheten bemärka honom? Ni vill veta, hvem jag är. Såsom skulle ännu någon annan vara berättigad eller
 20 skicklig till min litterära kritik; Souvenez vous, att jag är Red., som icke redigerar bladet om sommaren, Red., som ser konsten i tricot med svala ögon, Red., som sökt och funnit de tre dramatiska tidsenheterna, med ett ord Red. sjelf, som är tobaksrökare.

Herrskapet Quoi! est ce vous?

186 LEFVANDE BILDER.

Saima n:o 9 27. II 1845

30 Den som icke med Gulliver gjort resan till Lillepytternas land, kan spara in besvär och resekostnad, om han på sin kammare behagar läsa Finlands Tidningar. »De stora frågorna för dagen», »inhemska och utländska litteraturen», »konstkritiken», allt detta och mycket annat dertill tro och säga de finnas afhandladt i deras spalter. Och det säga de med en min så värdig och allvarsam, att en mera gripande komik än denna orubbligt Brobdignagiska min bakom de Lillepyttiska spalterna svårligen står att finna. »Konstkritik» tala de om! De mena då icke ens de tunnsådda fyratiofem rader genomgående anmälanden af vittra
 40 arbeten, i hvilka de stundom upptäcka tre dramatiska »tidsenheter», utan berättelserna om fru Djurströms och H:r Hausers spel och om Tit. Rappos lefvande bilder. Den ena utropar H:r Jenze! H:r Jenze! och detta betyder att utroparen precis vet, hvad bildande konst är, och för hela verden – i the Lillepytters land – kan berätta, att Tit. Jenze är en fullkomlig antik. Den andra skriker: »Thorvaldsen har sett Rappo, har klappat i händerna åt hans tricotgracer – hvem vill då bestrida, hvad jag längese'n sagt, att de äro maken till broken till Canovas – blott man njuter af dem »med svala ögon»? som Thorvaldsen, som Thorvaldsen!» Och de der konstkritikusarne, som få lefva i Åbo och Helsingfors, som få se och känna, hvad bildande konst är, med hvilket förakt se de icke
 50 ned på oss okunnige i landsorten – t. ex. på Saima stackare i Kuopio.

Vi kunna nu väl icke säga, att vi hört någon säga, att någon sett, att Thorvaldsen sett Rappos lefvande bilder. Men Ref. kan dock sanningsenligt försäkra, att han sett lefvande bilder på samma gång som Thorvaldsen.

Det var i Köpenhamns Kungliga teater. Man gaf en af den berömda

Bournonville arrangerad ballett, »Brölloppet i Albano». Balletten var sprittande liflig, omväxlande och effektfull, och hade en Tarantella, oförgätlig för den, som aldrig sett passionen uttalas eldigare med armar och ben, än i de eldigaste ord. Några konstnärer från Rom voro med om brölloppet, och de gladda de glada med lefvande bilder.

Detta skedde så. Ett förhänge drogs fram inpå halfva scenen. Det höjdes »för en minut», och der bakom sågs en grupp af Thorvaldsen. Den första var hans Ganymedes, matande Jupiters örn. Ref., som samma dag sett samma grupp i Thorvaldsens atelier, trodde vid första öfverraskningen icke annat, än att originalet blifvit hitflyttadt, för att 10
förtjusa mejselns Herres beundrare och af dem beklappas; hvilket sednare också skedde med stort gny. Men applådernas synliga föremål voro nu blott den, som bildat lif i stenen, och den lefvande bilden, en härmning af hans verk. Allt på denna Ganymedes, ansigtet, håret, hade marmorns färg. Så äfven på alla de följande. Belysningen var likasom gruppen ordnad af konstnärns hand, den sednare var känd af de flesta bland åskådarena, synen dröjde som sagdt en minut (kanske 1 1/2), fantasin hade derföre utrymme att vid afbildningens anblick för sitt inre öga återkalla originalets skönhet. Detta kallade man här lefvande 20
bilder. Ref. kan icke säga, om Thorvaldsen, i hvars närhet Ref. likväl hade sin plats, deltog i applåderna, ty den lefvande afbildningen af mästarens verk gjorde, att han glömde mästaren själf. Det synes likväl troligt, att Thorvaldsen för den gången lät handklappningen vara, emedan allt utgjorde en hyllning åt honom.

Men, hvem var då den lefvande bilden? Que sais je? skulle Jules Janin säga? »Hvad vet jag?» skulle Orvar Odd repetera; och H. T. skulle säga som O. O. – Kanske var det Hr Jenze själf? – eller någon annan Jöns, lika mycket. Det säkra är, att väl en skön kropp dertill var utsedd, att ännu troligen konsten upphjelp till möjliga bristfälligheter. Men man vågade likväl icke dröja två minuter, för att icke förjaga illusionen och 30
förvandla konstverket till en blott otadligt vacker människobild. Der satt Oehlenschläger bredvid Thorvaldsen, och mindre celebriteter i konstkritik t. ex. Heiberg omgäfvade dem. Publiken i Köpenhamn har också numera haft tillfälle att i bildande konst göra sin lilla skola – säkert jemngod med konstkritikusarnes i Finlands Tidningar.

Men man lärar mena, att Thorvaldsen i sin dar sett flera lefvande bilder än Ref. Anmärkningen är lika sann som sinnrik. Thorvaldsen har kanske sett dylika äfven i lifvärgadt tricot? Ja vi vilja tryggt svärja på, att han sett skönare gracer än de Åboitiskthelsingforsiska till och med utan tricoten. Konstnärerne kalla dem modeller, och dessas enda 40
drapering är en hvit ylle mantel – vår Ref. har blott sett manteln. Men lika djerft vilje vi besvärja, att Thorvaldsen, om han sett dem, i tricotgracerna sett – modeller. Endast den gröfska okunnighet kan förmoda, att han i dem skulle beundrat konststycken. Taga vissa konstkritikisar i Åbo och Helsingfors häraf något åt sig, så får sådant icke hjälpa. Och den oskyldigaste femtonåriga blygsamhet lærer likasåväl som den mognaste erfarenhet, att modeller icke skådas »med svala ögon». Konstnärernas biografier, ifrån Rafaëls till Thorvaldsens, lära detsamma. Det förefaller oss derföre en grand otroligt, att Tit. Rappo skulle fått uppträda i Köpenhamn med *sina* lefvande bilder. 50
Det skulle glädja oss på de goda Finska städernas vägnar, om HHr konstkritikisar kunde upplysa, att Tit. Rappo i Stockholm, derifrån han sednast kommer, visat nymferna i tricoten. Såsom man upplyst, drager mannen eljest helst till Polen, Turkiet och Persien. Han känner sina konstkritikisar!